

CUNOAȘTEREA LUMII ÎN CARE TRĂIM

1. Repere ale cunoașterii Terrei – de la marile descoperiri geografice la explorarea modernă

Rezolvă și reține!

I. Observă imaginile de mai jos:

1. Selectează instrumentele redatate în imaginile de mai sus, care au fost utilizate de către exploratori în timpul marilor descoperiri geografice.
A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
2. Selectează informația pe care o putem afla prin utilizarea aplicației prezentate în imaginea D.
3. În imaginea C este reprezentat un telefon cu receptor GPS. Selectează un scop al folosirii GPS.
4. Asociază instrumentele de orientare notate în imaginile de mai sus cu literele A și B, cu denumirea corectă.
A -
B -

II. Completează tabelul de mai jos cu informația corectă:

Exploratorul	Acțiunea desfășurată
	Primul om în spațiu
	Autorul cărții „Geografia”, considerat întemeietorul geografiei
	A demonstrat că Pământul este rotund
	Primul om pe Lună
	A descoperit drumul pe apă spre India, înconjurând Africa
	Primul român în spațiu
	A descoperit America

III. Citește cu atenție textul de mai jos și răspunde la întrebări:

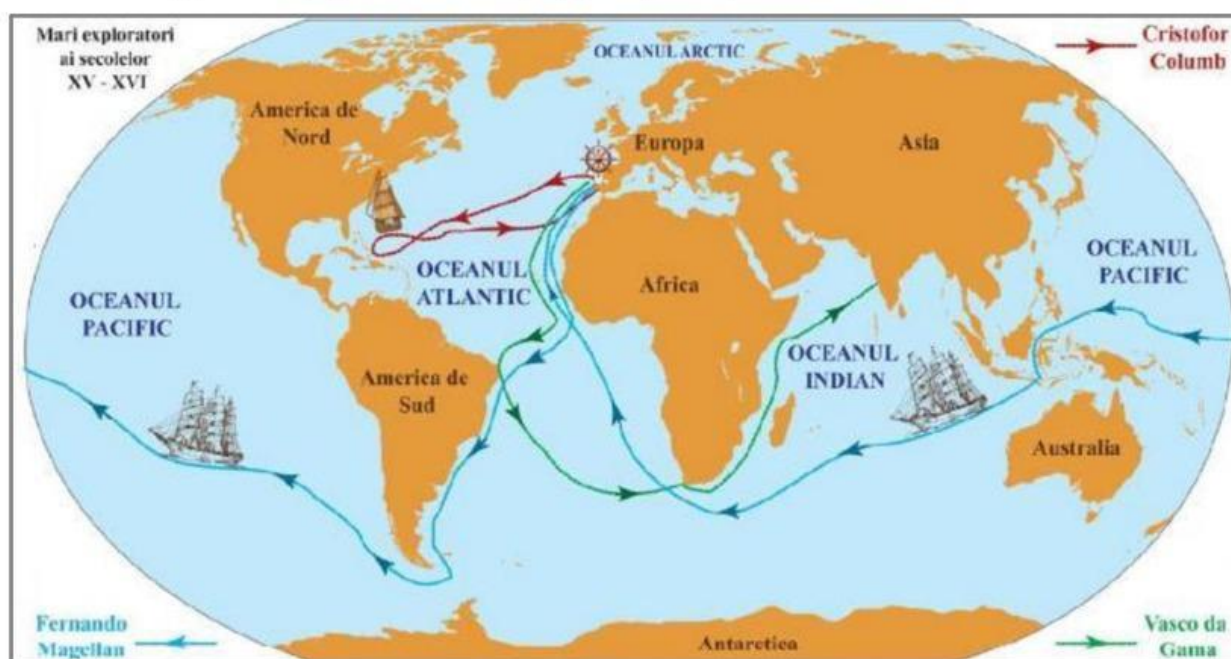
„Sistemele Informaționale Geografice (Geographical Information System - GIS) reprezintă o tehnică de lucru tot mai utilizată în lumea contemporană, atât în domeniul cercetărilor teoretice, cât și în foarte multe activități practice. GIS-ul este de fapt un sistem care are mai multe componente de tip informațional raportate la coordonate geografice. Introducerea, stocarea, manipularea și analiza componentelor se face cu ajutorul

calculatorului; rezultatul constă în primul rând în vizualizarea unor informații complexe referențiale spațial față de coordonatele geografice reale, iar în al doilea rând în posibilitatea efectuării unor analize și corelații de mare complexitate, imposibil de realizat eficient cu tehnicile clasice. Tehnicile GIS permit combinarea de informații de diferite tipuri: date (cifre, imagini, hărți etc.), componente hardware și software, toate aflate sub directă coordonare și determinare a componentei umane. (Wadsworth, Treweek, *Geographical Information Systems for Ecology*, Longman Publ. House, 1999).

1. Selectează, cu ajutorul textului, un rezultat al utilizării GIS / SIG.
2. Selectează, cu ajutorul textului, principalele elemente ce compun SIG / GIS.

date	componente ecologice	componente hardware
componente software	componente perisabile	componenta umană

IV. Observați, cu atenție, harta de mai jos, și răspundeți la întrebări.

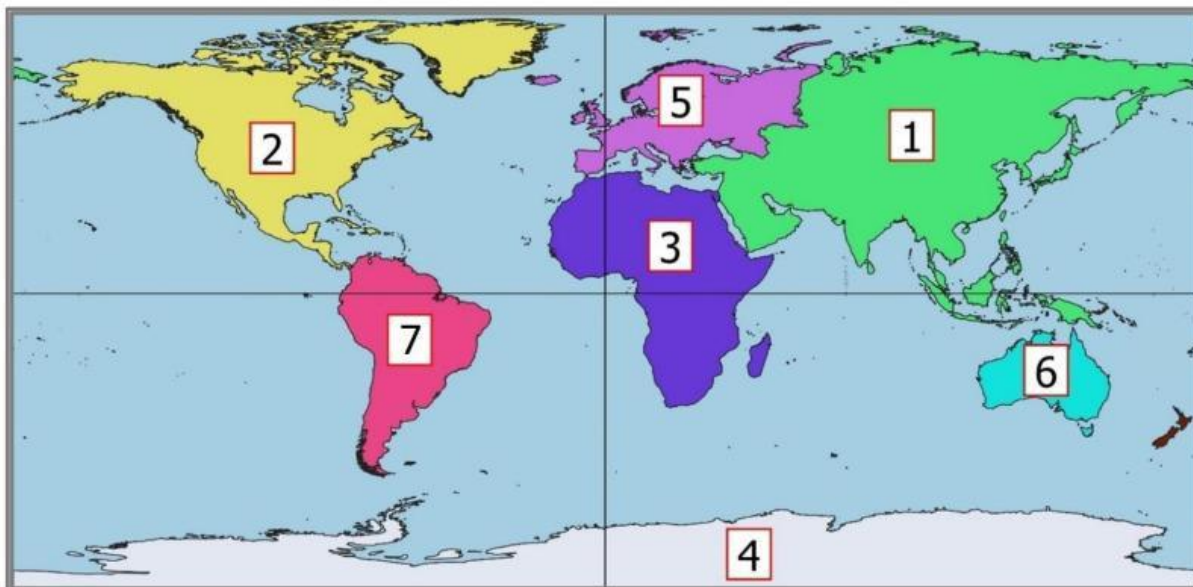
1. Scrie numele primului ocean străbătut de Magellan, în călătoria spre vest.
Oceanul
2. Scrie numele oceanului în care a ajuns Magellan după ce a trecut de continentul recent descoperit.
Oceanul
3. Selectează numele emisferelor în care s-a desfășurat călătoria lui Cristofor Columb.
Emisfera Nordică Emisfera Sudică Emisfera Estică Emisfera Vestică
4. Selectează numele exploratorilor care au trecut prin sudul Africii.
Vasco de Gama Fernando Magellan Cristofor Columb
5. Scrie numele oceanului neexplorat de niciunul dintre exploratori?
Oceanul
6. Selectează direcțiile de deplasare a călătoriilor lui Cristofor Columb.
nord-sud vest-est est-vest sud-nord
7. Selectează destinația finală a călătoriilor lui Vasco da Gama.

2. Continente și țări – reprezentări cartografice.

Harta politică a lumii.

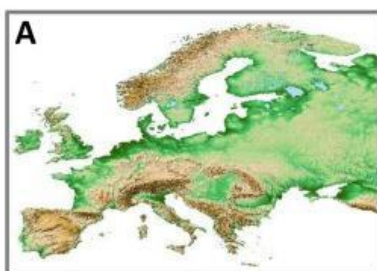
Rezolvă și reține!

I. Analizează harta de mai jos și răspunde la întrebări.

1. Numește continentele marcate, pe hartă, cu numere de la 1 la 7.
1 - 2 - 3 - 4 -
5 - 6 - 7 -
2. Scrie numele continentul pe care trăim.
3. Selectează litera corespunzătoare continentelor situate în întregime în emisfera nordică.
1 2 3 4 5 6 7
4. Selectează litera corespunzătoare continentelor situate în întregime în emisfera sudică.
1 2 3 4 5 6 7
5. Selectează litera corespunzătoare continentelor situate în cele patru emisfere.
1 2 3 4 5 6 7
6. Scrie numele continentului situat la Polul Sud.

II. Analizează hărțile de mai jos și selectează tipul de hartă pentru fiecare.

A - _____

B - _____

C - _____

III. Observă Harta politică a Europei de mai jos, și răspunde la întrebări.

1. Selectează țările insulare din Europa, marcate pe hartă.
Danemarca Islanda Portugalia Irlanda Italia
2. Selectează țările peninsulare din Europa, marcate pe hartă.
Grecia Malta Spania Suedia Ucraina
3. Selectează țara sub formă de arhipelag din Europa, marcată pe hartă.
Estonia Franța Turcia Norvegia Marea Britanie
4. Selectează continentale fără ieșire la mare din Europa, marcată pe hartă.
Belarus Serbia România Austria Slovenia
5. Selectează țările mari din Europa, marcată pe hartă.
Letonia România Ucraina Germania Suedia
6. Selectează țările mijlocii din Europa, marcată pe hartă.
Polonia Cehia Elveția Muntenegru Andorra
7. Selectează țările mici din Europa, marcată pe hartă.
Ucraina Ungaria Belgia Germania Olanda
8. Selectează țările foarte mici din Europa, marcată pe hartă.
Andorra Albania Macedonia San Marino Luxemburg
9. Scrie, cu ajutorul hărții, în ordine alfabetică, vecinii Cehiei.
10. Scrie, cu ajutorul hărții, numele statului pe al cărui teritoriu se află Vatican.

IV. Cu ajutorul informațiilor din Manual și de pe Harta politică a lumii, răspundeți la următoarele întrebări.

1. Selectează litera corespunzătoare primelor trei state după suprafață, în ordinea mărimii lor:

- a. 1. 2. 3.
- b. 1. 2. 3.
- c. 1. 2. 3.

2. Selectează litera corespunzătoare primelor trei state după numărul de locuitori, în ordinea mărimii lor:

- a. 1. 2. 3.
- b. 1. 2. 3.
- c. 1. 2. 3.

V. Pe harta politică alăturată, sunt marcate cu numere țări. Analizează harta și rezolvă următoarele sarcini.

1. Numește continentul pe care sunt situate țările.
2. Selectează numărul corespunzător unui stat alungit în lungul meridianelor, a celui mai mare și a celui mai mic stat ca suprafață. Selectează numele acestor țări.

Stat alungit:

Stat mare:

Stat mic:

3. Scrie, cu ajutorul informațiilor din manual, numele și capitalele statelor, marcate pe hartă cu numerele 26, 29, 34, 35, 36.

26 – Țara: _____ Capitala: _____

29 – Țara: _____ Capitala: _____

34 – Țara: _____ Capitala: _____

35 – Țara: _____ Capitala: _____

36 – Țara: _____ Capitala: _____

4. Selectează numărul corespunzător pentru statul care are ieșire la Oceanul Pacific și pentru statul care are ieșire la Oceanul Atlantic. Numește aceste țări.

Oceanul Pacific:

Oceanul Atlantic:

5. Folosește o sursă de informare pentru a găsi capitala situată la cea mai mare altitudine de pe continentul marcat pe hartă și din lume. Scrie numele acestei capitale

3. Aplicații practice: Exerciții de apreciere a distanțelor și suprafețelor pe suporturi cartografice și/sau digitale.

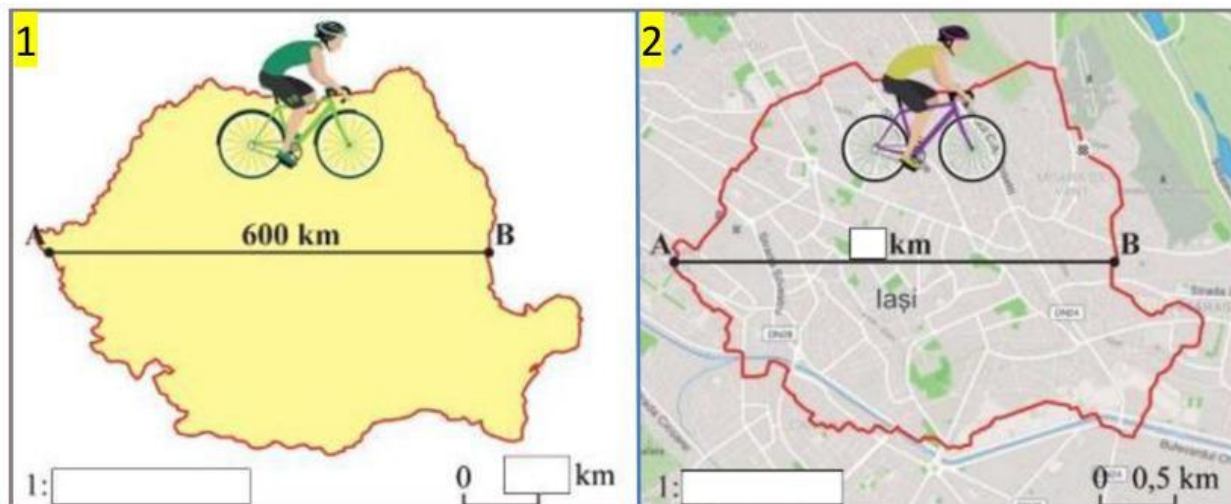
Rezolvă și reține!

I. În vacanța de vară ți-ai propus împreună cu părinții să faci un tur al Europei pe itinerariul de pe harta de mai jos: București – Berlin – Londra – Paris – Madrid – Roma – Atena – București. Pentru aceasta trebuie să faci niște calcule.

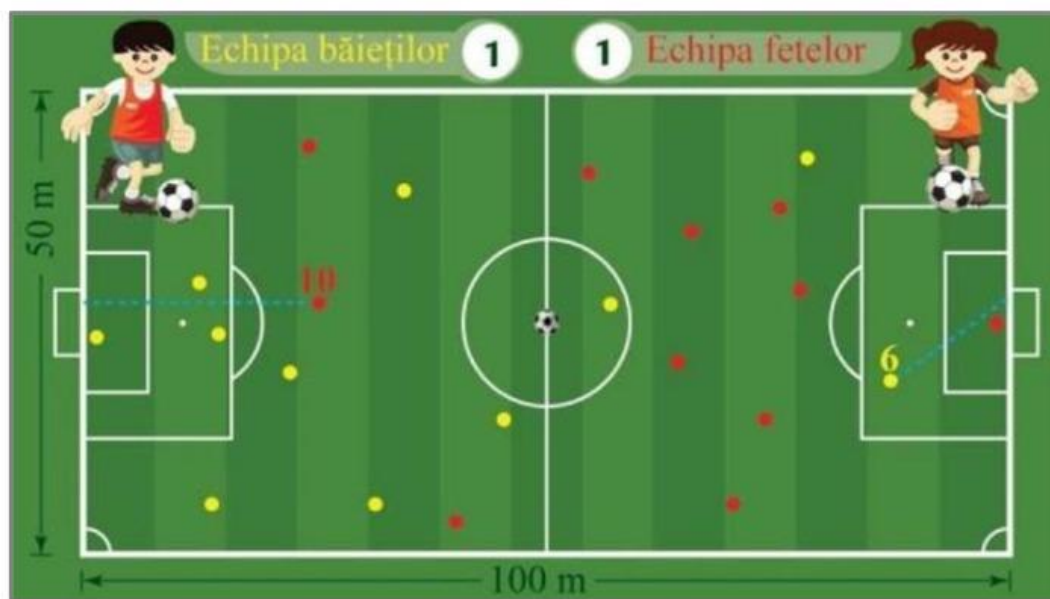

1. Pornind de la scara grafică a hărții, scrie scara numerică.
1:
2. Calculează distanța aproximativă dintre orașe. Calculează apoi distanța totală parcursă.
București – Berlin = cca. 1200 km Berlin – Londra = km
Londra – Paris = km Paris – Madrid = km
Madrid – Roma = km Roma – Atena = km
Atena – București = cca. 700 km **Distanța totală = km**
3. Pe traseul București – Berlin, avionul zboară cu o viteză medie de 800 km/h. Dacă avionul decolează de pe aeroportul din București la ora 17, la ce oră aterizează la Berlin?
Răspuns: la ora și minute.
4. Ultima parte a traseului este parcursă cu trenul. Dacă trenul pornește din Atena la ora 7 și 20 minute dimineața, iar viteza medie este de 60 km/h, la ce oră va ajunge la București?
Răspuns: la ora și minute.

II. Observă imaginile de mai jos și rezolvă sarcinile.

1. Analizează imaginea **1**, calculează scara numerică pe baza informațiilor prezentate, și construiește scara grafică. Notează valorile obținute pe imaginea **1**.
2. În imaginea **2**, chiar dacă distanța în centimetri dintre punctele **A** și **B** este egală cu cea din imaginea **1**, scara este diferită. Calculează scara numerică și notează valoarea obținută pe imaginea **2**. Câți kilometri vor parcurge bicicliștii dacă se vor deplasa din punctul **A** până în punctul **B**? Notează valoarea obținută pe imaginea **2**.

III. Privește imaginea și rezolvă următoarele aplicații.

1. Calculează scara imaginii știind că lungimea terenului măsurată pe imagine este de 10 cm.

Răspuns: 1:

2. Golul echipei fetelor a fost marcat de jucătoarea cu numărul 10 de la 25 m. Folosindu-te de informațiile de pe imagine, calculează în centimetri distanța de la care s-a marcat golul.

Răspuns: cm.

3. La ce distanță se află mingea față de cele două porți? **Răspuns:** m.

4. Dar față de liniile de tușă? **Răspuns:** m.

5. Jucătorul cu numărul 6 din echipa băieților a preluat mingea de la mijlocul terenului și a marcat golul de la 15 m de poartă. Câți metri a parcurs jucătorul cu mingea la picior? **Răspuns:** m.

4. Evaluare

I. Realizează corespondența dintre exploratorii din coloana A și afirmațiile din coloana B. (Exemplu: g - 7)

A	B	Răspuns
a. Dumitru Prunariu	1. Explorator portughez care a descoperit calea maritimă spre India.	1 -
b. Fernando Magellan	2. Navigator care a descoperit America.	2 -
c. Vasco da Gama	3. Primul român care a zburat în spațiul cosmic.	3 -
d. Neil Armstrong	4. Cosmonaut rus, primul om care a ajuns în spațiu.	4 -
e. Iuri Gagarin	5. Explorator portughez, care a realizat prima călătorie în jurul lumii.	5 -
f. Cristofor Columb	6. Astronaut american, primul om care a ajuns pe Lună.	6 -

II. Selectează varianta corectă la fiecare dintre enunțurile de mai jos:

- Este considerat „părintele geografiei”:
a. Cristofor Columb; b. Amerigo Vespucci; c. Vasco da Gama; d. Strabon.
- Perioada marilor descoperiri geografice a fost cuprinsă între secolele:
a. XII-XIII; b. XV-XVI; c. XIX-XX; d. XX-XXI.
- Călătoria lui Fernando Magellan în jurul lumii, a oferit informații referitoare la:
a. forma Pământului; b. gravitația terestră; c. tipurile de țărături; d. tipurile de climă.
- Continentalul situat în toate cele patru emisfere este:
a. Africa; b. Asia; c. America; d. Australia.
- După forma teritoriului, România este un stat:
a. alungit pe paralele; b. fragmentat; c. compact; d. alungit pe meridiane.

III. Pe harta de mai jos sunt marcate, cu numere de la 1 la 11, cele mai mari state de pe Glob după suprafață, ale căror orașe-capitală sunt prezentate în lista următoare. Identifică statele și notează în paranteze numărul corespunzător statului pentru fiecare capitală.

- () Moscova
- () Kinshasa
- () Canberra
- () Ottawa
- () New Delhi
- () Beijing
- () Buenos Aires
- () Washington
- () Alger
- () Brasília
- () Astana

IV. Pe o hartă cu scara 1:200 000, distanța dintre localitățile A și B este de 3 cm. Calculează distanța în kilometri dintre cele două puncte și construiește scara grafică.

Distanța în kilometri:

Scara grafică a hărții: km